

LGS

T.C. İnkılap Tarihi
ve
Atatürkçülük

Son Hafta
Denemesi
3

1. Atatürk'e göre, Türk Devleti'nin dayandığı esaslar, tam bağımsızlık ve kayıtsız şartsız millî egemenliktir. Atatürk tam bağımsızlığı, "siyasi, mali, ekonomik, adli, askeri, kültürel kısaca her hususta bağımsızlık ve serbestlik" olarak tanımlamaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi millî bağımsızlık doğrultusunda yapılanlardan biri değildir?

- A) Kapitülasyonların kaldırılması
- B) Büyük Millet Meclisinin açılması
- C) Manda ve himayenin reddedilmesi
- D) Çok partili hayata geçiş denemeleri

2. Cumhuriyetçilik ilkesi; yönetim şekli olarak halk egemenliğini esas alan, yöneticilerin halk tarafından belli bir süre için seçilmesini sağlayan, cumhuriyet rejimini ön plana çıkaran ve bunu bir hayat felsefesi hâline getirmeyi amaçlayan Atatürk ilkelerinden birisidir.

Buna göre cumhuriyetçilik ilkesi için,

- I. Ülke yönetiminde tek kişinin egemenliğini reddeder.
- II. Halkın, yönetimde söz sahibi olmasını savunur.
- III. Seçimlerin belli aralıklarla yapılmasını öngörür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

3. Mustafa Kemal, ordu komutanlarının politikayla uğraşmalarını uygun görmüyordu. Bu amaçla kendisine yakın ordu komutanlarının milletvekiliği görevinden ayrılarak ordudaki görevlerine dönmelerini istedi. Bundan sonra askerî görevleri devam edenlerin milletvekili olamayacaklarını belirten kanun çıkarıldı.

Bu düzenlemenin yapılmasındaki amaç aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Milletvekillerini tek bir siyasi parti etrafında birleştirmek
- B) Milletvekillerinin belli bir meslek grubundan seçilmesini sağlamak
- C) Yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine karışmasını engellemek
- D) Ordu mensuplarının siyasetle uğraşmalarının önüne geçmek

4. Pontus Rum Cemiyeti Karadeniz Bölgesi'nde Samsun merkez olmak üzere bir Pontus Rum Devleti kurmayı amaçlamaktaydı. Bu doğrultuda kurdukları çetelerle Türk köylerini basarak Türklerin göç etmeleri için çalışıyor ve Yunanistan'dan getirdikleri göçmenleri bölgeye yerleştiriyorlardı.

Cemiyetin bu çalışmaları Wilson İlkeleri'nin,

- I. Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak.
- II. Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacak, Türk olmayan milletlere ise kendi kendini yönetme hakkı verilecek.
- III. Denizlerin karasuları dışında kalan bölümleri, savaşta ve barışta herkesin özgür ve serbest kullanımına açık olacak.

maddelerinden hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

5. Mustafa Kemal, Osmanlı ordusunu temsilen Fransa'da Picardie Manevraları'na katılır (10 Eylül 1910). Bu, onun Batı Avrupa ile ilk temasıdır. Mustafa Kemal, Fethi Bey'le beraber yaptıkları İsviçre, Belçika ve Hollanda'yı da içine alan 14 günlük bir seyahatten sonra vatana döner. Manevralardan çıkardığı sonuç acıdır. "Bu kadar hazırlık barış için yapılmaz. Aklımızı başımıza almalıyız. Çıkacak savaş bütün dünyayı ateşe atabilir ve biz bunun dışında kalamayız."

Picardie Manevraları sonrası söylediklerine bakılarak Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin çıkacak bir savaşta tarafsız kalması gerektiğini savunmuştur.
- B) Avrupa'nın askerî açıdan yaptığı hazırlıkları tehlikeli bulmuştur.
- C) Osmanlı Devleti'nin tedbirli olması gerektiğini vurgulamıştır.
- D) Büyük bir harbin yaşanabileceğini öngörmüştür

6. Aşağıda İsmet Bey'in Doğu Cephesi'nde kazanılan zaferden sonra Kâzım Karabekir Paşa'ya yazdığı mektuba yer verilmiştir:

"Sevgili Kardeşim! Şark Harekâtı bizi ve davamızı ihya etti. O kadar sıkılmış idik, o kadar daralmış idik ki nefes alacak bir korunağa ihtiyacımız vardı. Allah'ın yardımıyla bunu büyük bir zaferle sen başardın. Sen, milletimize daha büyük hizmetler edeceksin. Allah seni milletimize bağışlasın."

Bu mektuba göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kazanılan zafer ile Milli Mücadele tamamlanmıştır.
- B) Kâzım Karabekir Paşa'nın askerî rütbesi yükselmiştir.
- C) Doğu'daki zafer kurtuluş mücadelesine umut olmuştur.
- D) Elde edilen başarının sonucunda Yunanlar geri çekilmiştir.

7. Mustafa Kemal, 1909 yılında Rumeli'de gerçekleştirilen bir tatbikatta kendisini Suphi Paşa ile tanıştıran Ali Fuat'a (Cebesoy) yazdığı mektupta şöyle diyordu:

Manevradan sonra rütbem ve yetkim olmadığı halde fahiş hatalar karşısında dayanamadım. Paşayı, bütün subayların da hazır bulunduğu halde acı bir lisanla tenkit ettim, müteessir oldu. Fakat bana gücenmedi... Hareketim belki disipline aykırıdır. Fakat Almanya'da tahsil gören kumandanlık sanatına çalışmazsa, tahsil görmeyenler ile ne yapacağız? Küçükleri ile tenkit edildiğini gören kumandanlarımız, belki çalışarak vazifelerinin ehli olurlar.

(Andrew MANGO; Atatürk)

Yukarıdaki Mustafa Kemal ile ilgili verilen anının onun kişilik özelliklerinden hangisi ile ilişkili olduğu söylenebilir?

- A) Vatan ve millet sevgisi
- B) İdealistliği
- C) Açık sözlülüğü
- D) İleri görüşlülüğü

8. Türk ulusunu yok etmek amacıyla hazırlanmış olan bu belge, Sevr Antlaşması Osmanlı Mebusan Meclisi dağıtıldığı için, millî irade onayından geçmemiştir. Kanun-ı Esasî'ye göre Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından onaylanmamış olması nedeniyle hukuken geçersiz bir belgedir. Padişah Vahdettin de bu durumu bildiği için, Saltanat Şurası adı altında eski yönetici ve askerlerden oluşan sözde bir meclis toplayarak bu antlaşmayı onaylatmıştır. Büyük Millet Meclisi ise bu antlaşmayı hiçbir şekilde tanımadığını ilgili devletlere bildirmiştir.

Buna göre TBMM'nin Sevr Antlaşması'nın imzalanması karşısındaki tutumu için aşağıda yer alan ifadelerden hangisi söylenebilir?

- A) Müzakereci ve teslimiyetçi davranılmıştır.
 B) Antlaşma karşısında İstanbul Hükûmeti'nin tutumu desteklenmiştir.
 C) Antlaşmanın siyasi sorumluluğu TBMM tarafından kabul edilmiştir.
 D) Sevr Antlaşması yok hükmünde sayılmış ve antlaşmanın kabul edilmesinin vatana ihanet olduğu ifade edilmiştir.

9. Büyük Millet Meclisinin kendisine karşı çıkarılan ayaklanmalara yönelik almış olduğu bazı önlemler şu şekildedir:

- İstanbul Hükûmeti ile her türlü haberleşme ve ilişki kesildi.
- Şeyhülislamın fetvasına karşılık Ankara Müftüsü Rıfat Efendi ve Anadolu'daki birçok müftünün imzası ile millî mücadeleyi destekleyen karşı fetva yayımlandı.
- Hıyanet-i Vataniye Kanunu (29 Nisan 1920) çıkarılarak TBMM'nin otoritesi artırıldı ve suçluları yargılamak için İstiklal Mahkemeleri kuruldu.

Verilen maddelere göre Büyük Millet Meclisinin,

- I. Siyasi
 II. Askerî
 III. Hukuki
 IV. Dinî

alanların hangilerinde önlem aldığı söylenebilir?

- A) II, III ve IV. B) I, II ve III. C) I, III ve IV. D) I, II ve IV.

10. "Şimdiye kadar uygulanan eğitim ve öğretim yöntemlerinin, milletimizin gerilemesinde en önemli nedenlerden biri olduğu kanaatindeyim. Onun için bir millî eğitim programından söz ederken eski devirlerdeki hurafelerden, yaradılışımıza hiç de uymayan yabancı fikirlerden, Doğu'dan ve Batı'dan gelen etkilerden tamamen uzak, millî ve tarihî yapımıza uygun bir kültürü kastediyorum. Çünkü millî dehanın gerçek gelişmesi ancak böyle bir kültürle sağlanabilecektir."

Mustafa Kemal'in 1921'de Maarif Kongresi'nde yaptığı bu konuşmadan,

- I. Geri kalışın nedeni olarak eğitim programlarını göstermiştir.
 II. Eğitim programlarında farklı toplumların taklit edilmesine karşı çıkmıştır.
 III. Gelişmenin ancak millî kültüre uygun bir eğitim programıyla mümkün olabileceğini düşünmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.